

کھکشان راه شیرے

از دیدگاه آیات قرآن و

روایات اسلام

❏ روایات: تفسیر علی بن ابراهیم: امام سجاد علیہ السلام فرمود: همانا از نشانه‌هایی که خداوند عزّ و جلّ برای مردم تقدیر فرموده از جمله چیزهایی که به آن نیازمندند [و جزء ضروریات زندگی طبیعی ایشان است]، دریائی است که خداوند تعالی آن را در میان آسمان و زمین آفریده است. امام علیہ السلام به دنبال این مطلب فرمود: و البته خداوند چنین مقدر فرموده که مدار حرکت خورشید و ماه و ستارگان از آن‌جا باشد و این جمله را همگی بر آسمان مقدر فرموده است. آن‌گاه بر فلک فرشته‌ای را که هفتاد هزار فرشته دیگر همراه او هستند، گماشته است که آنان دسته جمعی آسمان و افلاک را به چرخش در می‌آورند، و چون آنان فلک را به گردش در می‌آورند، خورشید و ماه و ستارگان نیز هماهنگ با آن می‌گردند، و هر یک در

شبانه روز یک بار چنان که خداوند متعالی مقدر فرموده به جای خود می‌رود.

و هرگاه گناهان بندگان فزونی یابد و خداوند بخواهد آنان را با آیتی از آیات خویش مورد عتاب قرار دهد، فرشته موکل بر فلک را فرمان دهد تا فلک را از حرکت‌های معمولی که خورشید و ماه و ستارگان بر اساس آن دارند، بگرداند. پس آن فرشته سرکرده، به هفتاد هزار فرشته مأمور دیگر دستور می‌دهد که فلک را از مسیر و حرکت همیشگی بگردانید. آنان مسیر آن را منحرف می‌سازند؛ پس خورشید درون آن دریا که فلک بر آن جریان دارد، می‌رود، در این حال کسوف روی می‌دهد، و نور خورشید کم می‌شود و رنگش دگرگون می‌گردد. ﴿۱﴾

﴿کتاب؛ بحارالانوار جلد؛ ۵۵ صفحه؛ ۱۶۴ حدیث؛ ۱﴾

﴿روایات: در المنثور: به چند سند دیگر از پیغمبر صلی الله علیه و اله نقل کرده که گفت: نزد او نشسته بودیم و ابری گذشت، فرمود: می‌دانید این چیست؟ گفتند: خدا و رسولش داناترند. فرمود: این غیابه است، خدا آن را به مردم شهری می‌راند، که نه او را می‌پرستند و نه شکر می‌کنند، می‌دانید بالایش چیست؟ گفتند: خدا و رسولش داناترند، فرمود: بالایش موجی است محبوس شده و سقفی نگه‌داشته است، می‌دانید بالای آن چیست؟ گفتند خدا و رسولش داناترند، فرمود: آسمانی دیگر، می‌دانید میانشان چه اندازه است؟

گفتند خدا و رسولش داناترند، فرمود: ۵۰۰ سال راه، تا هفت آسمان
شمرد و فرمود میان هر دو ۵۰۰ سال راه است.

سپس فرمود: می‌دانید بالای آن‌ها چیست؟ گفتند: خدا و رسولش
داناترند، فرمود: عرش است، می‌دانید میان آن دو چه اندازه است؟
گفتند: خدا و رسولش داناترند، فرمود: چون میان دو آسمان، سپس
فرمود: می‌دانید این چیست؟ این زمین است، می‌دانید زیر آن
چیست؟ گفتند: خدا و رسولش داناترند، فرمود: زمین دیگر و میان هر
دو ۵۰۰ سال راه تا هفت زمین برشمرد که میان هر دو زمین ۵۰۰ سال
راه است و میان دو آسمان ۵۰۰ سال و کلفتی هر آسمان ۵۰۰ سال، و
این می‌شود ۱۴ هزار سال، و میان آسمان و عرش ۳۶ هزار سال، و این
است معنی قول خدا «در روزی که ۵۰ هزار سال است».

کتاب؛ بحار الانوار جلد؛ ۵۵ صفحه؛ ۱۱۶ حدیث؛ ۱۱

قرآن: الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ
اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ الرَّحْمَنُ فَاسْأَلْ بِهِ خَبِيرًا (همان کسی که آسمان‌ها
و زمین و آنچه را میان این دو وجود دارد، در شش روز [= شش
دوران] آفرید. سپس بر عرش قرار گرفت، او خداوند رحمان است. از او
بخواه که بر همه آگاه است.)

سوره؛ فرقان آیه؛ ۵۹ صفحه؛ ۳۶۴ جزء؛ ۱۸

﴿قرآن: تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا﴾ (زوال ناپذیر و پر برکت است کسی که در آسمان منزلگاه‌هایی برای ستارگان قرار داد. و در میان آن، چراغ روشن (خورشید) و ماه تابان آفرید.) ﴿

﴿سوره؛ فرقان آیه؛ ۶۱ صفحه؛ ۳۶۴ جزء؛ ۱۸﴾

﴿تفسیر: امام رضا علیه السلام فرمود: عرش، خداوند نیست. عرش، اسم دانش و قدرت است و در عرش، همه چیز وجود دارد. هم‌چنین حمل آن را به کسانی غیر از خویش نسبت داده که گروهی از آفریده‌های او هستند. زیرا آفریده‌هایش را با حمل عرش خود به بندگی درآورده است. آن‌ها حمل کنندگان علم او هستند. و خلقی پیرامون عرش او تسبیح گوی هستند و براساس علم او عمل می‌کنند و فرشتگانی نیز هستند که اعمال بندگان او را می‌نگارند. هم‌چنین اثبات عبادت و بندگی اهل زمین را از طریق طواف پیرامون خانه‌اش قرار داده است و خداوند، هم‌چنان که خودش فرموده است «علی العرش استوی». خداوند، عرش، و حاملان آن و همه کسانی را که پیرامون آن هستند حمل و حفظ می‌نماید. او نگه‌دارنده و اداره کننده همه جان‌هاست. او برتر و بالاتر از هر چیزی است. صفت محمول یا پایین‌تر و فروتر به تنهایی و بدون نسبت دادن به چیزی به کار برده نمی‌شود، چون در آن صورت، لفظ و معنی تباه خواهند شد.﴾

نکات علمی: کهکشان راه شیری، کهکشان مارپیچی است که شامل حدود ۵۰۰ میلیارد ستاره است. این کهکشان حدود ۱۰ میلیارد سال پیش، از یک ابر عظیم گاز و غبار تشکیل یافت. در قسمت مرکزی کهکشان راه شیری هسته‌ای کروی قرار دارد که ممکن است شامل یک حفره سیاه نیز باشد. هسته توسط گروهی از دنباله‌های مارپیچی در برگرفته شده است. این دنباله‌ها از ستاره‌های فروزان تازه شکل یافته تشکیل شده‌اند. هسته و قرص کهکشان با هاله‌ای از ستاره‌هایی با طول عمر بسیار زیاد، در بر گرفته شده‌اند. قطر هسته یک کهکشان در حدود ۱۰۰۰۰ سال نوری است. قسمت احاطه کننده هسته دارای قطری برابر با ۱۰۰۰۰۰ سال نوری و ضخامتی برابر با ۱۰۰۰ سال نوری است. هاله کهکشان دارای قطری تا ۵۰۰۰۰ سال نوری است. منظومه شمسی (شامل ابر اویپتیک-اورت) با عرضی برابر با سه سال نوری نسبتاً کوچک به نظر می‌رسد. خورشید با سرعتی حدود ۲۲۰ کیلومتر (۱۳۵ مایل) در ثانیه، مرکز کهکشان را در مدت زمانی حدود ۲۵۰ میلیون سال دور می‌زند. تا کنون خورشید ۱۵ تا ۲۰ دور به گرد هسته کهکشان چرخیده است. ما منظره کهکشان عظیم و پرستاره‌ای را که درون آن زندگی می‌کنیم، به صورت راه شیری می‌بینیم. در کهکشان ما، احتمالاً صد هزار میلیون ستاره وجود دارد. ما در میان این کهکشان هستیم و به همین دلیل نمی‌توانیم شکل کلی آن را به آسانی تجسم کنیم. در واقع، کهکشان راه شیری، شبیه یک چرخ فلک غول پیکر است و دو بازوی پرستاره دارد، که چندین بار به دور بخش مرکزی پیچیده‌اند. طول کهکشان ما ۱۰۰۰۰۰ سال نوری است.

۳۰۰۰ سال طول می‌کشد تا یک پیام رادیویی از زمین به مرکز آن برسد. اگر ستارگان کهکشان را با سرعت سه ستاره در یک ثانیه بشماریم، هزار سال طول می‌کشد.

از رئیس رصدخانه پالوما (پرسیده‌اند) که «آیا شما به مرز هستی رسیده‌اید؟» پاسخ داده است «خیر، ما می‌توانیم تا فاصله ۲۰ میلیارد سال نوری امواج را دریافت کنیم. قطر آنچه ما از هستی شناخته‌ایم ۴۰ میلیارد سال نوری است» در فراسوی قدرت دید ما، کائنات و کهکشان‌هایی است که هرگز چشم ما قادر به درک آن‌ها نیست در بعضی موارد این را تجربه کرده‌ایم. رصدخانه هابل رفت در مدار زمین، قدرت دید آن هزاران برابر دید زمین شد و توده ای به اندازه یک سر سنجاق مشاهده شد که به نظر یک خورشید می‌رسید ولی در اصل یک توده کهکشانی با ۸ هزار کهکشان بود. این قدرت دستگاه‌های گیرنده ماست، ما هنوز یک میلیارد هستی را نتوانسته‌ایم ببینیم. قطر آنچه ما شناخته‌ایم ۴۰ میلیارد سال نوری است با ۴۰۰ میلیارد کهکشان. کهکشان‌هایی که چندین برابر کهکشان ما هستند (تا ۶۰ برابر) با این همه یک میلیارد هستی را هم نتوانسته‌ایم بشناسیم. کائنات بسیار عظیم‌تر از آن است که به فکر بشری خطور کند. پیامبر اکرم (ص): «خداوند ۱۰۰ هزار قنديل آفرید و به عرش اویزان کرد تمام آسمان‌ها و زمین و آنچه در آن است حتی بهشت و جهنم در یک قنديل است و هیچ‌کس جز خداوند نمی‌داند که در بقیه قنديل‌ها چه خبر است.» کهکشان به مجموعه ستارگان، گاز و غبار گفته می‌شود که توسط نیروی جاذبه در کنار یکدیگر قرار گرفته اند. این اجرام، تعداد زیادی از ستارگان و مواد غیر ستاره‌ای را شامل می‌شوند که درخشندگی

جرم فراوانی دارند. کوچک‌ترین کهکشان‌ها دارای عرضی برابر با چند صد سال نوری هستند و بزرگ‌ترین کهکشان‌ها تا ؟ میلیون سال نوری عرض دارند و شامل بیش از ۱۰۰۰ میلیارد ستاره هستند.

منظومه شمسی ما در کهکشانی به نام راه‌شیری قرار گرفته است. 🌌

❖ توضیحات شخصی: خلاصه منظور معصومین از هفت‌آسمان بر این وجه است که منظور از هفت‌آسمان بر این است که قسمت‌های مختلف و طبقات مشخص از کهکشانی که ما در آن هستیم نشان می‌دهد پس کهکشان‌های دیگر همان جهان‌هایی هستند که حضرت صادق بیان کردند تمامی ستارگان و قندیل‌های مشخص در آسمان دنیا متعلق به آسمان اول است و کهکشان‌ها و جهان‌های عظیمی که در تلسکوپ‌های فضایی گرفته شده است متعلق به آسمان اول نیست و متناسب با وجود دیگر اجزا عوالم در آفرینش گیتی می‌باشد. عرش همان نور عظیمی است که در وسط و میان دریا‌های آسمان وجود دارد است عرش دارای اجزا و قسمت‌های شگفت‌انگیز و مختلفی است که زمانی که حضرت محمد در آسمان عروج کرد بر این شاهد قرار بود زمانی که می‌خواست به دیدار پروردگار خویش به‌رود باید هزاران حجاب روحانی و عرفانی را سپری کند تا به نور عظیمی که وسط کهکشان وجود دارد به‌رسد و به دیدار و نزدیک‌ترین حالات خویش به گفتگو با آفریدگار جهان‌هستی به‌پردازد

بهشت این جهانی و این کهکشانی که ما در حال زندگی کردن در آن هستیم در زیر عرش و بالاتر از آسمان‌هفتم است قرار دارد و در دیگر کهکشان‌ها و دیگر عوالمی که موجودات هوشمند و زنده‌ای در حال زندگی هستند بهشت و جهنم مخصوص به خود را دارا هستند

که با چارچوب‌ها و استانداردهای فیزیکی و طبیعت بدن و حال‌شان
مطابقت فوق دقیقی داشته باشند

خداوند گونه‌ای موجودات دیگری در عوالم دیگر آفریده که آن‌ها فقط
متوجه حال خودشان باشند و فقط بر این گذاره قرار گیرند که فقط
خودشان و دیگر طبیعتی به آن‌ها آشنا هستند وجود دارد چون
خداوند آن‌ها را این‌گونه پرورش داده است برای این‌که چارچوب‌ها و
قوانین امنیتی خود را حفظ کنند و دارای آرامش و زندگی پر هدفی
مقرر شده باشد اگر پروردگار جهان این جهان‌ها را نزدیک به هم قرار
می‌داد هرج و مرج‌ها و اتفاقات ناخوشایندی به ثمر می‌شنست و
جنگ‌های زیادی رخ می‌داد و به خاطر همین خداوند آن‌ها را با فاصله‌ی
بسیار زیادی مثلاً چند هزار میلیون سال قرار داده است تا استانداردها
و مقادیر اصلی برای حفظ یک زندگی هوشمند و پر نشاط فراهم
باشد»

□ نویسنده: محمدعلی شرطان □

لغت‌نامه: عمیق بخارایی. (۱) - Dais.

(قُ بَّ) [ع. قبة] (ا.) برآمدگی، بنایی که سقف آن برآمده و گرد باشد.
ج. قباب.

(اسم) [پهلوی: [l'ās[e]mān] [lāsmān]. ۱. (نجوم) فضای بی‌پایان و نیلگون که بالای سر ما دیده می‌شود. رنگ آبی آن، رنگ هوایی است که کره زمین را احاطه کرده است. ۲. (نجوم) فضایی که ستارگان و کهکشان‌ها در آن قرار دارند. ۳. سقف بنا. ۴. نیروهای ماوراءالطبیعه که بر سرنوشت انسان تاثیر می‌گذارند؛ سپهر؛ گردون؛ فلک. ۵. [قدیمی] روز بیست‌وهفتم از هر ماه اوستایی: ♦ آسمان‌روز ای چو ماه آسمان / باده نوش و دار دل را شادمان (مسعود سعد: ۵۵۰).

(اسم) [پهلوی: < [gēhān]جهن> [jahān]. ۱. گیتی؛ دنیا؛ عالم؛ کیهان. ۲. کره زمین. ۳. [مجاز] مردم دنیا. ۴. [قدیمی، مجاز] حیات؛ زندگی: ♦ سیاوش چو گشت از جهان ناامید / بر او تیره شد روی روز سپید (فردوسی: ۱: ۴۰۲). > جهان سوم: (سیاسی) مجموع کشورهای درحال توسعه. Δ جهان اول، کشورهای بزرگ صنعتی غرب و جهان دوم، کشورهای بزرگ صنعتی کمونیست، پیش از فروپاشی شوروی سابق بوده است.

عرش، به معنای چیزی دارای سقف است. مجلس شاه را عرش گویند، به اعتبار علو آن، و کنایه از عزّت، سلطنت و مملکت [حکومت] شاه است؛ اما عرش خدا، چیزی است که حقیقت آن را بشر نمی‌داند، و تنها می‌توان گفت که کلمه «ذوالعرش» در قرآن به مملکت و سلطنت خداوند اشاره دارد. (۱||). مفردات، ص ۵۵۸، «عرش». || برخی گفته‌اند: مقصود از عرش الهی، اعمّ از عالم روحانی و جسمانی که مظهر علم الهی است. و تمام خلق به آن قیام دارند و به منزله ظرف است برای

آنها، ۲||). نثر طوبی، ج ۲، ص ۳۳۲، «عرش». || و نیز گفته‌اند: ۳||).
المیزان، ج ۱۷، ص ۲۹۹. || عرش، مقامی است و از جمله آن، اوامر و
فرامین الهی است که به وسیله آن جهان اداره می‌شود و ملائکه،
مجریان مشیت و عاملان اویند. در این مدخل مقصود، عرش الهی
است و عرش بلقیس، سلیمان و یوسف علیهما السلام در مدخل
تخت آمده است. در این مدخل از کلمه «عرش» استفاده شده است.

اهمّ عناوین: استیلا بر عرش، تدبیر عرش، حاملان عرش و مالک
عرش.

(اسم) «فریشته، فرسته» [ferešte] ۱. موجودی آسمانی و غیر قابل
رؤیت که مأمور اجرای اوامر الهی است و مرتکب گناه نمی‌شود؛ مَلَك.
۲. [مجاز] فرد دارای سیرت نیک و پسندیده. ۳. [مجاز] زن زیبا و
مهربان.

۱- (در ادیان) موجودی آسمانی، عاقل، برتر از انسان و غیر قابل رؤیت
که مأمور اجرای اوامر خداوند است و مرتکب گناه نمی‌شود، مَلَك؛ ۲-
(به مجاز) شخص دارای اخلاق یا رفتار بسیار نیک و پسندیده؛ ۳- (به
مجاز) دختر یا زن مهربان و زیبا.

(فِ رِ تِ) (اِ). مَلَك، از موجودات روحانی و ملکوتی که به ستایش
خداوند مشغولند و با چشم دیده نمی‌شوند.

[گَ کَ / کِ] (اِ مرکب) کاه کشان نیز گویند و به تازی مجره خوانند.
(فرهنگ رشیدی). مخفف کاه کشان است، و آن سفیدی باشد که
شبها به طریق راه در آسمان نماید، و آن از بسیاری ستاره‌های کوچک

نزدیک به هم است و عربان مجره می‌گویند. (برهان) (آندراج).
سفیدی باشد طولانی که شبها مشابه راه در آسمان نماید، و
مؤلف (۱) گوید که خصوصاً در اخیر موسم برسات از سر شام نمایان
باشد، یک سر آن به جنوب و سر دیگر به شمال و گاهی از این وضع
منحرف هم می‌باشد.

این را کهکشان از آن گویند که مشابه بدان است که کسی گاه را در
رسن بسته بر زمین ریگ آلوده کشد و خطها از آن بر زمین پدید آیند،
«گه» بالفتح مخفف گاه است. (غیاث). گاه کشان. مجره. راه حاجیان.
راه مکه. ام النجوم. ام السماء. آسمان دره. شَرَج. (از یادداشت به خط
مرحوم دهخدا). کهکشان (۲) گروه عظیمی از ستارگان و اجرام سماوی
دیگر است. کهکشانها در عالم به صورت جزایری هستند که به
وسیله فضایی رقیقی از یکدیگر جدا شده اند. (فرهنگ اصطلاحات
علمی از انتشارات بنیاد فرهنگ ایران). کهکشان راه شیری (۳)؛
مجموعه تقریباً هزارمیلیارد ستاره است که خورشید نیز در میان
آنهاست. این کهکشان دارای ساختمانی تقریباً به صورت صفحه
مارپیچی است که طول مقطع آن تقریباً یک میلیون سال نوری و مرکز
آن دارای تحدب است. منظومه شمسی خورشید نزدیک به مرکز این
صفحه یعنی تقریباً به فاصله سه پنجم شعاع از مرکز است. (فرهنگ
اصطلاحات علمی از انتشارات بنیاد فرهنگ ایران). کاهکشان:
مجموعه‌ای از بیلیون‌ها ستاره است که برخی از آن هابه مراتب بزرگتر
از خورشید می‌باشند، اما به علت فاصله زیاد، کوچکتر از خورشید به
نظر می‌آیند. در بین ستارگان کهکشانها، مقادیر زیادی گاز و ابرهایی
از گرد و غبار وجود دارند که به گازهای بین ستاره‌ای معروفند، این

گازها اغلب از هیدروژن تشکیل می‌شوند که ب ه وجود آورنده ستارگان می‌باشند. کهکشان ما یا راه شیری یکی از این کهکشان هاست که در شب‌های صاف مانند نواری نورانی و ابر مانند در آسمان دیده می‌شود.

(اسم) «کاهکشان» (نجوم) [kahkešān] مجموعه‌ای شامل میلیون‌ها ستاره که به دور یک محور می‌چرخند؛ آسمان‌دره؛ کاهنگان؛ راه کاهکشان؛ راه حاجیان؛ راه شیری.

(ا) [ع.ا] (ج فلک؛ چرخ‌ها، سپهرها، آسمان‌ها).

(اسم) [عربی، جمع: افلاک] [falak] ۱. سپهر؛ گردون. ۲. (نجوم) هریک از طبقات هفت‌گانه یا نه‌گانه آسمان.

فَلَك : ج فُلُك و فُلُك و أَفْلاک: مدار ستارگان؛ «فَلَكُ الْبُرُوج» (فك): مدار یکسان خورشیدی است که در دوازده بُرج سیر می‌کند و این دایره به دوازده قسمت تقسیم می‌شود و هر يك ۳۰ درجه دارد که آن را (دائرة کسوفی) نامند؛ «عِلْمُ الْفَلَک» : دانشی است که پیرامون ستارگان آسمان بحث می‌کند

🎵🎵 موسیقی: 🎵🎵

🎵 سازنده: 🎵

♻️ اشتراک‌گذاری این مطلب برای تمام دوستان‌تان واجب است ♻️

🌐 برای مشاهده مطالب بیشتر به صفحه رسمی @YoSoFeFaTeMe
به‌روید 🌐

© تمام اطلاعات از سمت رسانه یوسف‌فاطمه در قانون کپی‌رایت
محفوظ است ©



📢 آخرین مطالب رسمی رسانه یوسف فاطمه را در کانال های رسمی ما

در وبلاگ

<https://YoSoFeFATeMe.PersianBlog.IR>

در سایت آرشیو

https://Archive.org/Details/@YoSoFeFATeMe_IR

در شبکه اجتماعی اینستاگرام

<https://Instagram.CoM/YoSoFeFATeMe>

در پیام رسان تلگرام

https://TeleGram.Me/YoSoFeFATeMe_IR

در پیام رسان سروش

https://Sapp.IR/YoSoFeFATeMe_IR

در شبکه اجتماعی آپارات

<https://Aparat.CoM/YoSoFeFATeMe>

در شبکه اجتماعی توئیتر

<https://Twitter.CoM/YoSoFeFATeMe>

در ایمیل

<https://YoSoFeFATeMe@YAhoo.CoM>

دنبال کنید.